

6. KAPITOLA

Nedova správa znela maximálne úsporne.
Chýbaš mi. x

Nič viac. Antonia nemala tušenie, ako by mala odpovedať. Hoci neustále premýšľala, ako sa Ned má a čo robí, teraz zistila, že jeho mlčanie bolo požehnaním. Stačili tri slová a v nej sa zdvihla vlna emócií, ktorá vyniesla na povrch bolestivé a drsné zranenia.

Dobre, dobre, jej vzťah s Nedom mal ďaleko od ideálu, ale milovali sa, bola si tým istá. Nuž, možno ona ho milovala viac než on ju, ale niekedy to tak bývalo, nie? Tie tri zdanlivo nevinné slová v nej oživilo spomienky na všetko, na čo sa usilovala zabudnúť, ako napríklad oslovenie Toni, tak ju nevolal nikto iný, ako vždy priniesol fľašu jej obľúbeného vína, milé odkašľanie, predtým ako niečo povedal...

Nie. Nie. Spomeň si na to, ako ti do spálne vtrhol Geoffrey, presviedčala sa. To sa nikdy nesmie zopakovať. Bolo dobre, že sa to už skončilo. Veľmi dobre. Stále cítila nevoľnosť pri pomyslení na to, ako vyzerala v Honiných očiach, najmä po tom, ako si celé jej detstvo dávala veľký pozor na vzťahy s mužmi. Preto sa jej Ned dostal tak hlboko pod kožu? Bola jej osamelosť taká nápadná, že stačilo málo? Bola to fatálna chyba, že reagovala na štipku pozornosti akéhokoľvek muža? Nech to bolo čokoľvek, musela využiť nasledujúce mesiace na Korčule, aby to vyriešila. Ani trochu netúžila, aby jej Ned vypisoval, zatiaľ čo pracovala na riešení.

Rovnako však nemohla jeho správu ignorovať, pretože by to bolo jednoducho neslušné. Oveľa lepšie bolo hrať o čas.

Mám veľa práce. Napíšem ti e-mail.

Rozhodne bez *x* na konci, bez ohľadu na to, ako veľmi túžila cítiť jeho pery na svojich.

Keď tvrdila, že má veľa práce, rozhodne neklamala. Pracovať s Damirov pripomínalo život na špici minitornáda. S ním sa všetko dialo tu a teraz, ako keby žila s nejakým rozdivočeným batolaťom, ale za všetkým striehol iba náznak nemilosrdnej efektívnosti. Okrem návštevy vinohradov, remeselníckych dielní či najkrajších miest v okolí stihli zájsť niekoľkokrát na nákupy zásob do supermarketu. Už sa v jeho kuchyni cítila ako doma.

Experimentovanie s jedálnymi lístkami Antoniu veľmi bavilo. V Damirovi získala nadšené publikum. Na to, aký bol štíhly, miloval jedlo. Na tanieri nikdy nenechal ani omrvinku a vždy pochválil jej výtvary. Okrem toho prispieval skvelými nápadmi, ako vylepšiť vzhľad jedla. Jej jedlá vyzerali čoraz krajšie a ona sa prestávala cítiť v tom, čo sa pomaly premieňalo na profesionálnu kuchyňu, ako votrelec.

Každý deň pri obede jej Damir rozprával príbehy o ostrove, miestnych ľuďoch a ich kultúre. Prípadne ju pri umývaní riadu učil toľko nových chorváckych slovíčok a fráz, až sa jej z toho točila hlava. Bolo to rovnako dôležité, ako aj zábavné, a zakaždým, keď sa rozprávali, jeho podpora jej dodávala čoraz viac odvahy púšťať sa do rozprávania v cudzom jazyku. Aby bola úprimná, celkovo jej dodával viac odvahy.

Vždy sa nazdávala, že jej odvaha nechýba, ale postupne si uvedomovala, že akosi – z bohvieakého dôvodu – sa

obáva prijímať rozhodnutia. V novom prostredí si to konečne uvedomila. Keď sa jej Damir pýtal na názor, dokonca aj pokiaľ sa to týkalo jej práce, zistila, že nevie odpovedať. Pritom odpovede na otázky, ako často bude treba prať uteráky či na koľko hodín má chodiť miestne dievča Ana upratovať, tvorili veľkú časť jej mzdy.

Keď identifikovala problém, bola schopná sa primäť k činu – minimálne v pracovnej oblasti. Možno spočíval fígel v tom, aby pôsobila sebedomejšie. Napokon, iba ona vedela, že to iba hrala. No postupne sa začali objavovať aj záblesky ozajstného sebedomia, napríklad keď Damir pochválil jedlo alebo jej výslovnosť. Dokonca, čo bolo ešte lepšie, keď si raz večer telefonovali cez FaceTime, Honey vyhlásila, že Antonia vyzerá oveľa viac vo svojej koži. Rozhodne dosiahla pokrok. Hoci nestačil na to, aby čelila Nedovi.

Aj keď väčšina z toho bola Damirova zásluha, musela priznať, že hoci bol za normálnych okolností naladený optimisticky, jeho nálady sa nedali predvídať. Bolo to niečo ako lotéria. Hádala, či bude pri raňajkách iba mlčať, alebo bude sršať energiou a humorom. *Možno občas zle spáva*, pomyslela si, pretože raz, keď sa ho odvážila opýtať, čo sa deje, jednoducho sa na ňu pozrel, akoby jej preskočilo.

V ten deň odpovedal Damir jednoslabične, preto Antoniu skôr prekvapilo, keď práve na podeste vybaľovala doručенú posteľnú bielizeň a odrazu počula, ako berie schody smerom nahor po dva.

„Poď, ideme za Vincenzom!“ vyhrkol.

Antonia musela vyzerať zarazene alebo možno ohúrene jeho náhlym pozvaním, pretože pokračoval vysvetlením: „Pamätáš sa na toho talianskeho sochára, ktorý má učiť našich hostí? Západ slnka je najlepší čas na návštevu a toto môžeš dokončiť aj neskôr.“

Pogratulovala si, ako dobre sa jej darí ísť s prúdom a bez toho, aby sa čo len obzrela za balíkmi vankúšov, ktoré pokrývali celú podlahu, zašla si do izby po pulóver.

Vincenzovo štúdio sa nachádzalo necelých päť minút jazdy cez vinohrady, ktoré pokrývali mierne kopce južne od dediny. Tu na Korčule nebolo nič väčšie než pás zeme. Jeho dom mal výhľad na záliv na opačnej strane ostrova. Zatiaľ čo na piesočnej pláži najbližšie k Vile Masline bol v lete bar aj ponuka vodných športov, táto pláž bola skalnatá a divoká. Vlny narážali na pobrežie v neprestajnom striedaní prílivu a odlivu.

Damir pristavil auto na plošine porastenej kríkmi rovno nad zálivom, kde sa medzi krovím a zakrpatenými stromami krčili dve kamenné budovy. Tabuľové presklené priečelie jednoposchodovej budovy sa trblietalo v slnečnom svite neskorého popoludnia. Z terasy porastenej viničom im vyšiel v ústrety vysoký muž s drsnými črtami tváre.

„Antonia, vitaj!“ Chytil ju za obe ruky a na koži pocítila drsnosť jeho dlaní. „Ako sa ti zatiaľ páči Korčula?“

„Takmer som nemala čas sa nad tým zamyslieť, stále mám plné ruky práce.“

Vincenzo sa usmial až do bezodnej hĺbky svojich tmavohnedých očí. Potom sa ozval Damir.

„Ukázal by si Antonii svoje štúdio a vysvetlil jej, čo budú robiť naši hostia?“

Vincenzo sa zasmial. „A až potom si môžeme posedieť pri pohári vína, viem. No máš pravdu. Dnes večer môže byť západ slnka veľkolepý, a ak nebudeme na terase včas, môžeme ho prešvihnúť.“

Nasledovali Vincenza do dielne zaliatej svetlým popoludňajším slnkom. Vo vzduchu sa vznášala pretrvávajúca špecifická pachúť a pred oknami tancovali čiastočky prachu. Pri okne stál kamenný blok s objemom približne

jedného štvorcového metra. Jeden roh už bol nahrubo zaoblený a navrchu odpočívala elektrická uhlová brúska. Vincenzo ju chytil do ruky.

„Damir nechce, aby som ju používal pred študentmi, ale elektrické náradie je životnou realitou. Hotový kus bude vyzerat' rovnako, či to náradie použijem na hrubé opracovanie, alebo nie. Pravdaže, na konzerváciu brúsku nemôžem používať.“

„Takže čo vlastne robíš?“ opýtala sa Antonia.

Pokrčil širokými plecami. „Hocičo, za čo mi niekto zaplatí. Niektorí sochári sa považujú za čistých umelcov a tvoria iba umelecké diela, ale mne sa páči aj opravovanie kameňa, keď doň môžem vnášať bývalú slávu. Prípadne aj vyrábam stĺpy a balustrády na mieru pre dovolenkové vily. Alebo učím,“ uškrnul sa na Damira.

Damir sa otočil k Antonii. „Vincenzo je veľmi skromný. Jeho diela sa predávajú po celom svete, dokonca v New Yorku. Preto ich tu nie je vidieť veľa.“

„Ak je to možné, rada by som nejaké videla.“

Vincenzo chytil Antoniu za ruku, ale z nejakého dôvodu nebol jeho dotyk nepríjemný, iba dôverný. „Tak ti teda niečo ukážem.“

Vzadu v štúdiu stál policový regál, na ktorom sa nachádzala busta muža s vysokými lícnymi kosťami a so štvorcovou čelustou. Antonia pocítila túžbu natiahnuť ruku a dotknúť sa jej hladkého povrchu, ale zadná polovica kameňa, kde mali byť vlasy, nebola takmer vôbec opracovaná, len nahrubo otesaná. Kontrast bol ohromujúci.

„Páni.“

„Ďakujem. Táto je pre jednu zberateľku z Milána. Chcela portrét svojho milenca. Žiaľ, ten človek je plešatý a nepôsobilo to lichotivo. Takto to nikto nezistí. No poďme už, ak si nedáme pozor, slnko zapadne aj bez nás.“

Zájdeme na terasu.“ Otočil sa k Damirovi. „Áno, dokonca aj ty, priateľ môj.“

Vincenzo zmizol v dome, zatiaľ čo sa Damir s Antoniou usadili na drevenej lavici s vysokým operadlom a s výhľadom na záliv. Nad hlavami sa im po treláži vinul vinič, na ktorom už sem-tam pučali svetlozelené nové listy. Slnko viselo nízko nad obzorom s oranžovo-ružovým prelivom.

„To je jednoducho nádhera,“ zamrmlala Antonia a Damir sa usmial a prikývol.

Keď sa Vincenzo vrátil, držal v rukách podnos s fľašou vína a troma pohármi spolu s tanierikmi s bacuľatými olivami a tenkými trojuholníkmi syra karamelovej farby, naloženého v oleji. Z vrečka vytiahol vývrtku, zatiaľ čo Damir študoval fľašu.

„Platím ti priveľa,“ vyhlásil Damir.

„Priateľu, budeš mi platiť veľmi málo, až kým sa nepostavíš na vlastné nohy, a ty to dobre vieš. Ibaže toto je špeciálna oslava na privítanie Antonie, takže budeme, samozrejme, piť Pošip.“ Obrátil sa k nej. „Je to miestne víno, ale tej najvyššej kvality. Predáva sa v najlepších reštauráciách, dokonca ho pije aj náš prezident. Najlepšie v Chorvátsku, a pritom sa vyrába iba pár míľ odtiaľto.“

„Všetci ste na Korčulu veľmi hrdí,“ nadvihla Antonia obočie.

„Áno, dokonca aj tí z nás, ktorí sa tu nenarodili, ju milujeme ako domov. Milujem i Taliansko, ale nie je to rovnaké. Domov nie je vždy tam, kde sa človek narodí, ale tam, kde sa rozhodne mať domov.“

Keď popíjali víno a pozorovali, ako sa slnko mení na žeravú guľu a kľže sa cez vrstvu fialových mrakov do mora, Vincenzo rozprával Antonii o tom, ako sa usadil na ostrove na konci svojich štúdií v Amerike, ako ho sem pritiahla kvalita kameňa a svetla a ako by nikdy odtiaľto neodišiel.

„To, čo vás tu drží, musí byť nepochybne niečo viac než len veci, ktoré potrebujete na prácu, nie?“ čudovala sa Antonia.

„Samozrejme, že je v tom viac. Sú to ľudia, priatelia, ktorých tu človek nájde. Musíte cítiť... akési spojenie. Je veľmi ťažké to opísať, ale keď to príde, spoznáte to. Pre mňa je to fakt, že keď mám plné zuby sveta, Korčula je jediné miesto, kde chcem byť.“

Padla noc s celou svojou krátkou pominuteľnosťou stredomorského súmraku a oni vošli do domu a posadali si na nízke kožené sedačky okolo kozuba. Jedli chlieb a údené mäso a ešte viac lahodného syra z ostrova Pag. Damir jej vysvetlil, že ide o dalmátsku špecialitu a že slanosť syra pochádza z mlieka oviec, ktoré sú chované na jednom konkrétnom ostrove, kam Bura prináša chuť mora.

Čo by povedala Lynn, keby ju teraz videla, ako srka víno s dvoma úchvatnými, hoci celkom rozdielnymi mužmi po každej ruke? Čo by na to povedala Honey? Alebo Ned? No o to tu vôbec nešlo, nie? So zvláštnym zábleskom jasnosti, ktorý niekedy prichádza, keď človek vypije možno už trochu priveľa alkoholu, Antonia pochopila, že záleží jedine na tom, čo si myslí o sebe ona sama. Práve v tej chvíli by povedala, že je spokojná. A ten pocit bol lepší než akékoľvek iné pocity za uplynulý dlhý čas.

Dokonca aj keď sa jej začínala točiť hlava, Antonia skákala pohľadom z Vincenza na Damira a zase späť a prvýkrát skutočne uverila, že by na ostrove mohla nájsť domov, aj keď iba na chvíľu. Ako povedal Vincenzo, všetko závisí od ľudí, a ona mala pocit, že akurát získava dvoch veľmi dobrých priateľov.

7. KAPITOLA

Damir sa pred úsvitom dovliekol do skladu a sadol si na najbližší kameň. Jeho chlad mu presakoval cez rifle až na kožu. Už nenachádzal v lise na olivy útechu. Bolo to len pár častí stroja, rozhádzaných v tmavom sklade, ktoré rozhodne nedokázali zastaviť jeho nočné mory. *Mužské telo, visiace z kandelábra, ruky zelenosivej farby, ochabnuto trčiace zo zakrvavených rukávov. Nech ho matka akokoľvek odháňala od toho pohľadu, zakaždým, keď zabočili za roh, narazili na rovnaké telo bez duše.*

Naozaj niekedy videl strašné veci, o ktorých sa mu snívало? V skutočnosti si z tých čias nič nepamätal, a tak si nebol istý. Niektoré noci zaspal liečivým spánkom, ktorý tak zúfalo potreboval, a iné sa premenili na strašidelný kolotoč snímok, aké mali učitelia vo zvyku premietiť v škole. Vřrrr-cvak. Vřrrr-cvak. Nemohol vedieť, aký odporný výjav sa objaví nabudúce.

Stačilo.

Musel konať.

Rozhodol sa, že hromadu dreva a kamenia poskladá opäť do podoby fungujúceho lisu, aj keby to mala byť posledná vec, ktorú by urobil. Nikdy sa nestane vhodným pomníkom pre tetku, ak tu bude zapadať prachom. Vincenzo by mohol najlepšie vedieť, ako na to. Rozhodol sa, že po raňajkách mu zavolá. Damir potľapkal ošúchaný drevený zásobník a potom sa odvliekol do kuchyne, aby postavil vodu na kávu.

Keď sa dohodol s Vincenzom, že sa neskôr zastaví, aby sa mohli pobaviť o lise, Damir sa vydal na pochôdzku po olivovom háji, aby skontroloval prvé výhonky. Možno bolo ešte priskoro, ale za pozretie nič nedal. Prinajhoršom aspoň uvidí, aký by mohol byť zber. Keď sa priblížil ku kraju záhrady, ktorý sa nachádzal najbližšie k moru, zacítil vo vzduchu vôňu soli.

Menil sa vietor. Na hrebeňoch vln sa objavovali búrkové čiapočky, ktorými hlásil svoj príchod Jugo. V nachádzajúcich dňoch nebudú nijaké úlovky a pre Antoniu to bude lekcia vynaliezavosti. Doposiaľ písala a prepisovala jedálne lístky, až napokon zdesene rozhodila rukami (nuž, ako je len Angličanka schopná) a vyhlásila, že bude variť z hocičoho, čo zoženie.

Rozosmialo ho to tak veľmi, až ho musela capnúť utierkou. Tvárila sa tak urazene, až ho to zase rozosmialo. No v skutočnosti to bol práve tento okamih, keď sa v jej odmeranosti objavili prvé praskliny a on fascinovane sledoval, čo spod nej začína vykukovať. Bola taká odlišná od Vesny a iných žien, ktoré poznal. To, čo ho na nich priťahovalo, bola ich priamosť a sebavedomie. Presne vedeli, čo chcú od života a, samozrejme, aj v posteli. Možno tým sa od nich Antonia líšila. Aj keď bola absolútne schopná, zdalo sa, že jej chýba prirodzené sebavedomie, vlastné žénám v jej veku.

Pozoroval ju, ako kráča po ceste s nákupným košíkom prehodeným cez jednu ruku a s telefónom v druhej ruke.

„Našla si v pekárni *lepinju*?“ oslovil ju. Prikývla, ale ďalej hľadela na displej.

„Nejaký problém?“ neodolal opýtať sa.

„Nie, všetko v poriadku. Ako si povedal, pripomínajú nadýchané placky a som si istá, že sa hodia do receptu...“

„Myslím skôr, ako si sa dívala do telefónu.“

Prehodila si košík do druhej ruky a mobil položila doň.
„Úprimne, je to súkromná záležitosť, tak...“

„Nie sme priatelia?“

„Dúfam, že sme.“

Zdalo sa, že obsah košíka je taký zaujímavý, že od neho Antonia nemôže odtrhnúť pohľad.

„Pozri, keď som ti hovorila, prečo som sem chcela prísť, nepovedala som celú pravdu.“

Och, nie, čo z nej vypadne? Damir dúfal, že sa nechystá odísť. Nielenže bola dobrá v tom, čo robila, ale už sa na ňu začal aj spoliehať. Mohlo sa to skončiť ako totálna katastrofa ešte skôr, ako sa vôbec začne sezóna. Vila Maslina nemohla fungovať bez riadneho správcu. Cítil, že sa mu začínajú tvoriť mokré mapy pod pazuchami. Napriek tomu sa mu podarilo vyčariť povzbudzujúci úsmev. „Možno by si mi to mohla povedať teraz. Ak si z niečoho nešťastná...“

„Máš pravdu, mala by som. No dúfam, že nebudeš príliš šokovaný alebo si o mne nebudeš myslieť niečo zlé. Vieš, mala som pomer so ženatým mužom.“

To je všetko? Damir sa oprel o strom a pokrčil plecami.
„To sa stáva.“

„A ten ženatý muž bol môj šéf, Ned, majiteľ cestovky Mediterranean Gems.“

„Okej.“ To už mohlo byť vážnejšie.

„Vedela som, že to musím ukončiť. Bolo to jednoducho nesprávne vo všetkých ohľadoch, ale, nuž, bola som doňho zamilovaná. Táto príležitosť mi umožnila odísť bez toho, aby som prišla o prácu.“

„Napriek tomu si smutná?“

„Nie, nie som. Veľmi mi chýba Honey a, samozrejme, aj Ned, ale väčšinou je to v poriadku. Absolútne v poriadku. No odrazu, z ničoho nič, mi Ned napísal a ja sa zase

cítim nanič, pretože napísal niečo, čo mi pripomenulo, ako veľmi mi na ňom stále záleží.“

„Asi by si mu mala povedať, aby s tým prestal.“

Antonia pevnejšie zovrela rúčku košíka. „Už som mu povedala, že mi to veľmi nepomáha, ale nepočúva. Nechcem naňho tlačiť kvôli Vile Masline.“

„Myslíš, že by z toho mohol vzniknúť problém pre nás?“

„Neviem. Z právneho hľadiska si chránený, ale stále by mohol ovplyvniť predajný tím. Nemyslím, že je to pomstychtivý človek, ale ako sa hovorí, peklo nepozná väčší bes než hnev poníženej ženy.“

„Peklo nepozná väčší bes než hnev poníženej ženy?“ zopakoval Damir pomaly jej slová.

„Je to veta z jednej starej anglickej divadelnej hry. Znamená to, že neexistuje nikto nebezpečnejší než človek ohrdnutý v láske. Vo všeobecnosti sa to používa na ženy, ale nechápem, prečo by to nemalo platiť pre obe strany.“

„Takže čo urobíš?“

„Požiadam ho, aby mi dal priestor a čas, ktorý potrebujem. Nadovšetko. Pretože je to pravda.“

Damir opäť pátral v pamäti po správnych slovách. „Vravela si, že čas lieči. Možno aj priestor, takže je len dobre, že si tu.“

Konečne sa Antonia usmiala.

Keď sa spolu vracali do domu, Damir sa pristihol, že mu na jeho zlosť tá veta zo starej anglickej hry o smútiacej neveste stále chodí po rozume, sprevádzaná mentálnym obrazom Vesny. Do jej návštevy zostávalo iba pár týždňov a napriek Josipovmu odkazu stále netušil, či ho nebude chcieť vidieť.

Koncom jej dovolenky minulý október došlo k nepríjemnému incidentu, keď ho Vesna obvinila z flirtovania s jednou z jej priateľiek. Očividne to bola hlúposť – možno

bol voči nej trochu prehnane zdvorilý –, ale celú zimu sa mu takmer neozvala. Samozrejme, že mu napísala výrečný sústrastný list, keď zomrela tetka, ale na jeho správu s poďakovaním vôbec neodpovedala. Až kým mu Josip neodovzdal jej pozdrav, zdalo sa, akoby naňho celkom zabudla.

Niežeby bol medzi nimi milostný vzťah, ale mal rád jej spoločnosť a, prirodzene, sex. Bol hrdý na to, že s ňou mohol obedovať v najlepších reštauráciách na ostrove, ale ak si počas nastávajúcej dovolenky nájde nejakého iného mladého muža, ktorý ho vystrieda, bude sa cítiť ako absolútny hlupák. Napokon, zaslúžil by si to, ale nedokázal by vystáť, keby sa mu ľudia smiali.

Nie, musí sa tomu vyhnúť za každú cenu. Ak to bude nevyhnutné, znova ju zvedie a potom jednoducho prijme skutočnosť, že ho zrejme vymaže z hlavy, len čo sa katamaran odrazí od brehu smerom k Dubrovniku. Bola by to iba malá cena za spojenie s Berosovým menom v očiach tých ostrovanov, ktorí ho považovali za nulu.